

ANY I. BATALLADA XXIV.

BARCELONA.

16 DE OCTUBRE DE 1870.

DONARÁ

UNA

BATALLADA

SEMMANA.

SI SE 'N VENEN MOLTAS

tocará á somant.

SE VEN

2 QUARTOS

PER

TOT ARREU.

ADMINISTRACIÓ

Rambla del Mitj, 20.

LA CAMPANA DE GRACIA.

SEMANARI BILINGÜE.

ACTUALITATS.

Los bárbaros de la Sabinosa.

DELICIAS DEL CAMP.

A fora com à fora, lo que convé es
fujir del colera.—Tros de paper.

INTRODUCCIÓ.

—Prepara 'ls baguls y las maletes y las sombrereras y tot lo que fassi falta y cap à fora falta jent. Anem à menjar reims y figas y à divertirnos que be tenim de alegrar la vista y fer disfrutar al cos.

Així parla D. Pau à sa muller, y aqueixna, obedient en tot, arregla las sombrereras, las maletes y 'ls baguls, acabant tan bon punt l' omnibus arriba per portarlos à l' estació.

No son ells ab los noys petits los que tant sols marxan, no; molts mes familias fan lo mateix camí y fins se veuhèn carros y conductoras plenes de mobles y otras cosas de casa, que surten de la ciutat.

Don Pau y sa muller, ab los fills, pujan à un vagó de segona, ahont, saludant al entrar en ell à los que ja hi havia abans, lo marit encaixa amistosament ab un altre senyor poch mes ó menos de sa edat.

—¡D. Felip!

—¡D. Pau!

—Cóm es això? ¡també deixa la ciutat? vamós, se coneix que la *por* per tot se fica.

—¡Ca! Home. ¡Vol crèuer vostè que la cosa m' empeny à fora? ¡que això m' espanta! Fuji d' aquí.

—Te donchs algun assumptu important?

—No. Però vaig prometer a n' ella durla un quant temps à fora y ara que sembla que s' acabarà prompte la calor y cullen los reims, li porto perquè à sants y à minyons...

—Si, si, comprench. Lo mateix me passa à mí. Vaig à dar un *vistassó* per l' hisenda... y res més ¿qué vol ferhi?

Eixa ó semblants són las conversas que tenen, entre elles, totes las personas que esporriguides deixan Barcelona.

Cap se 'n vá per POR, totes portan un fi molt diferent. ¡Qué be finjeixen!

Si poguessim veurer los cors, no 'ls trovaríam poch glassats!

Lo carril arrenca; al xiular la màquina surt de cada pit dels que arrasta l' tren, un suspir d' espansió.

Sembla que donguin la llibertad à un pres que tenia 50 anys de presó.

Ja D. Pau arriba à casa son parent. Aquest reb à la comitiva ab mostres d' alegria y carinyo; y ab veu molt fortà y anomenant una dotsena de noms, crida à tots los de la casa perquè vegin als parents de Barcelona, que després d' una pila d' anys se recordan d' ells.

Tothom parla, tothom enrahonea, tots se beillugan. Mentre dins de la casa passa tal esceña, la porta del carrer s' omple de tota classe de jent que voleu veure els barcelonins y hasta alguns mes atrevits se fican fins à la cuina, siti ahont regularment se reb en las casas de fora, y detras ells, altres, y comensan à mirar ab enveja à las criatures que van molt bonicas y alguns los diuen coses y en això los de darrera, que també 'ls voleu veure, comensan à dar empentes, de modo que al últim, fins los de la casa son víctimas de la *curiositat popular*, vejentse l' heréu ab molts trevalls per fer sortir à fora à tots los que havian invadit la entrada.

Alguns, al veure l' atach del de la casa, furen correus, cayent al anarsen; prò tothom se 'n va à correr pe l' poble, à explicar que à ca 'l Valent hi han arribat barcelonins.

La curiositat se fa general y molts son los que per tafaneijar hi van ab l' escusa de comprar un ensiam ó tréurer un canti d' agua.

D. Pau s' arregla ab son parent, respecte à la vida que vol fer, puig allí 'ls diu que verdaderament à Barcelona la jent se mort com à moscas, y que per això ha deixada, perquè 'l pellejo s' estima molt.

Això per tot s' escampa y allí teniu un poble que tem l' arribada d' altres ciutadans, perquè sap que 'l mal que hi ha en la ciutat s' encomana.

D. Pau y sa muller, ab los nens, surten à passejar, y tothom al veurels surt à las portas, mentres los personatges al voler pareixen humils y oficiosos, s' enorgulleixen de ser l' admiració d' aquella *pobre jent*, que ells ne diuen.

D. Pau se promet darse una vida de rey (perquè han de saber que ell es monarquich democratisch) y ja estudia l' modo de passar los dias.

Se promet llevarse à sortida de sol per anar à la vinya à menja reims y figas y sentir los auells y veure lo riu.

En efecte, se lleva demati y se vesteix y se posa las botinas y se 'n vá pe 'ls camps, estassiantse al veure els primers raigs de sol que no pot admirar en la ciutat, y sent lo rosinyol y va caminant, pero, tot plegat una mullena estranya li entra als peus, y mira, y es que tant anava per entre las herbas, que la rosada li va posar las botinas perdudas, violent la impermeabilitat del chegri. Deixa las herbas y va à passar pe l' camí y per aixugarse l' agua dels peus, arrenca un grapat de fullas que hi ha allí prop y se las passa per las mans fregant las botinas; mes de prompte las mans li pican d' un modo estrany, espantantlo de tal manera que, creyent li agafa alguna cosa, correns se 'n torna à sa habitació alarmant à sa muller y altres de la casa; pero esplicat lo cas, se veu que la picó provenia de las herbas que no eran sino ortigas.

Passat lo susto, surt altra volta ab las criatures y la dona; se fican per camins y caminets y atravessan camps. Se prometen gosar molt, moltissim, y respiran los olors, mes iay! iquins olors! no son pas de las flors, ni res d' això, lo sol estova la terra fà poch adobada y la mercaderia, ataca los sentits nassals, y à mes d' això los petits se fican per eix siti, posantse perduts dels peus. Determinan deixar lo passeig per tornar al poble, y agafan lo camí ó carretera, pero, com fa vent, la pols se 'ls fica als ulls, y majorment als dels nens, que plorant entran al poble, dihen lo matrimoni à la jent, que s' han divertit tant, que esperan lo dia vinent per sortir altre vegada, à pesar que seuten lo contrari.

D. Pau pensà cert dia, despresa de dinar, anar adormir sota un salzer ó roure, cosa que somiava ab immens desitj, y en efecte, s' ajén y entre mil plahers il-lusoris, queda adormit.

D. Pau està en las glòries; dorm ab son propi nom, tranquil y satisfet, somia ab sa juventut, ab sa fantasia, somnia... prò iqué té que tant espantat se desperfa? ¡que li passa! ¡Ah! res. Un aixam de formigas que prenien possessió de la orelia y un llargàndiaix que li pujava camas amunt. Res res. May havia dormit tant be. ¡Que te que veure lo llit de sa casa ab aquellas hervas, plenes de bestias de tantas menas! Un altre dia se 'n vá dormir à la sombra y lo sol poch despresa l' escalfava com à un moro. La pluja alguns cops lo feya fugir y quant res d' això l' destorbava, era perquè

no tenia son y no anava à dormir. Volia veure com lo sol se ponía, volia admirar lo moment aquest tant cantat pe 'ls poetas, prò los pajesos l' entretenien parlant de cosas que no entenian, y à voltas tenia de taparse, perquè la fresca brisa l' encostipava de tal manera, que després no feya mes que estornudar.

D. Pau à la fi, maleïa lo dia que la cosa posà sas reals en la ciutat.

Moltas vegades volia tornarsen à Barcelona, pero la *por*, la vida, l' instant de conservació lo retenia y tornava à patir y passar mals de caps y sustos y enrabiadas.

Mes, ab tot y això, lo què mes l' empalagava, era lo tenir de dir que tot era de son gust y que 's divertia molt, y sentia que ja los diaris davan de baixa l' *assumpto*.

Per últim vá deixar lo poble y lo camp y torna à dormir en son llit, llibre de bestias y persones, que com los baylets de la casa se li enfilaven pe 'ls peus donantli una nit tan bona y tranquila, que moltas vegades, per meus de dos quartos, hauria deixat aquella bona hospitalitat.

Vingué altre cop à Barcelona; feu visites y en elles parlà de lo que gosat havia, pero sempre en son interior ha maleït lo dia que fou à viure en lo camp.

¡Tant de bò que à tots 'ls hi passes lo mateix!

¡Tant de bò!

SIMON ALSINA I CLOS.

VINGAN MORTS!

LLETRETA.

Jove qu' fa l' elegant,
pues s' ha vestit de senyó...
Que porta frach y paltó,
coll alt, botinas y guant...
Que pe l' carré vá mirant
à tothom ab ironia,
y à ningú coneixeria
sinó fos duch ó marqués...
Febre... i no valdria més
que tú l' matesses un dia?

Vella que té certa edat
y encara vol festejar,
qu' eleganta vol anar
per lluhi en la societat;
que diu que may s' ha casat
perquè 'ls homes son tunants,
y ha tingut jo no sé quantas
relacions entre tots ells,
cóm es que à n' aquets cervells
ananhi, Febre, no espantas?

Poeta que l' dia passas
escribint per guanyar glòria,
que vols que t' parli l' història
quant sols te donan carbassas...
Que tots negocis retrassas
omplinte lo cap de vent,
y pensas tenir talent
quant tant sols desvariejas,
¡Febre, es possible que l' veijas
y no l' matis al moment?

Y à mí, que dono consells
y pe l' bé nostre procuro...
que may m' han donat un duro
'ls ministres nous, ni vells.
Qu' voldria qu' à tots ells
cap à la porra 'ls tiressis

y de sobre nos treguessis. Així vós que aqueixa fatalitat, per complaurem aviat, fora precis que 'ls matessis!

PAU ROSELLA.

BATALLADAS.

Aixó de las candidaturas pera reys se 'ns afigura una sinia.

Los reys son les catufols, lo poble que paga es lo burro que roda, y au... au... au...

Ara 'l d' Aosta, ara Espartero, ara en Geringam y altre cop 'l d' Aosta y altre cop en Xeringam y ara altre cop Espartero.

¡Homes, deixinlo estar!

¡Miréu que es prou que ni á un duch que, després d' haver sigut valent, vol criar gallinas, lo deixan estar quiets aquest diable de politichs!

Havém vist que L' *Independent*, ha sigut demandat per haver inferit injuria al nostre capitá general demanant que 'l rellevin.

No havem llegit los termes en que la petició està escrita; pero no creyem que si s' demanés, com nosaltres, que volem que 'l rellevin perque descansi de les fatigas que li ha d' haver ocasionat l' atach de Gracia y la vida del campament, se 'l pogués acusar per la mes petita cosa.

Una cosa que prova sense cap dupte que 'l militarisme està renyit ab la industria, es que per cada tenda de campanya que s' obra al Tividavo, se 'n tanca una de que-viurers ó bates y fils en Barcelona.

En vista del resultat de quatre rals que ha dat la reunió de classes *pudentes*, creiem que, com per un error de caixa, se podria posar *classe prudentes* y estaria mes acorde la frase ab lo donatiu.

¡Ah! Aquells puros que 's vénen á tres cuartos, no vol dir que sien progresistas.

Aquells senyors si bé es cert que han arribat al últim ecstrem no creyem que 's venguessin ni per un napoleón.

Veyent l' odi que tenim aquí, á tot lo de Madrit, é insistint lo doctor Letamendi en que sigui popular lo seu mètode, s' ha determinat sustituir la *sal* de Madrit per un' altra *sal* que 'ns sigui á tots mes simpática.

La *sal* àtica. per exemple.

Lo *Papa*, veyentse perdut, ha desempleat al cardenal Antonelli.

Sant Pere vā negar per tres vegadas á Cristo; crim que encara no ha comes Antonelli, y no obstant, Cristo se vā ben guardar de desemplegar á Sant Pere.

Y donchs senyor Pio nono, que no han de servirli per res, los exemples?

Vamos, ja té rahó tothom quant diu que des que 's infalible no fā mes que disbarats.

Lo senyor Ruiz Zorrilla continua, tossut que tossut, ficat dins d' el Escorial, sense que per ara l' hajin pogut tréurer d' allí las invitacions del general Prim, ni las súplicas d' altres altos personatges.

—¿Que 'l vólen tréurer?

Homes, enviintli un matalás de la Barceloneta. Ja veurán, com tocará 'l dos, depressa.

La *receta popular* que ha publicat lo doctor Letamendi, es tant popular, que molta part de las *clases conservadoras* la han taxada de *deman-gòrica*.

Un periodich diu, que es tant l' afany de fumigar, que en una estació, s' ha arribat á desinfectar fins un *sach de cloruro*.

Com no anomena l' autor, molts s' han cregut, era 'l célebre gobernador de Tarragona.

En la reunió de los *pudentes* tinguda en los Camps-Eliseos la setmana passada se van recullir *CUATRE rals*, que 'l Gobernador s' ha apressurat á entregàrslos á la redacció de *El Independent* perque los continués en la llista de suscripció que te oberta.

Si nosaltres haguesim sigut del Gobernador hauriam posat los *CUATRE rals*, ab *millessims* de maravedis perque presentantse la cantitat ab mes de un número, hauria fet molt més efecte á las nacions estrangeres que desconeixen la nostra moneda, y sobre tot, á las nostres *clases pudientes*.

Al veurér la *magnanimitat* de las *clases ricas* en la dita reunió, Dirán las demes províncies d' Espanya.

Tira... ¡si aixó son richs... com deuen ser los pobres...!

No, compatriotas, no; dihem nosaltres. Així ho son los richs de Catalunya, pero, no mes que 'ls richs. Los pobres... ¡oh! los pobres son tota una altra cosa. ¡Quina diferència!

A PROPÓSIT DE LA GROGA.

Cosas que s' han dit aquells dies.

—Y bé, senyor Ramon, encara no creu que hi hagi epidèmia?

—L' hi diré, ab vosté ja puch ser franch, hi crech y no hi crech. Hi crech lo suficient per anarmen y no hi crech perque si hi creya vindrà la beneficència y las suscripcions, y 'ls diners mes m' estimó guardarlos.

—Si manessin los meus prou feria com altres voltas, aniria de casa en casa buscant diners per socorrer als malalts y pobres; pero avuy manan los progresistas y... que s' arreglin.

—Aixó del miasma no ve tan mal, es un estreband més pels progresistas y si ells cauen ¡viva la unió liberal!

—Digui lo que vulga, tot aixó es una farsa. Nosaltres som tres que 'ns reunim cada dia y cap està malalt.

CONVERSAS DE CARRER.

—Hola noy, que no treballas?

—Que vols que treballi, si mos han fet plegar!

—Ahont treballavas?

—A la Barceloneta.

—Ah noy, ben fet! Antes que t' agafi l' mal...

—Que mal ni que!....

—També ets dels que no hi creus...?

—Noy... fā molts anys què estich esquilat de clatell. Jā 'l trovaria yo 'l mal...

—Fug, home fug!

—Mira, ves á la Barceloneta, y veuras com es una classe de mal que no mata mes que republicans...

—Home... á qui vols que mati si no hi ha monarquichs...?

—Y dochs, Senyor Felip, ja li ha vingut la pò que veig que marxan?

—Home, no. Anem á passar uns quans dias á fora. Axi com axi, tampoch se faré...

Lo senyor Mayé y Flaquer continua negant que en Barcelona hi hagi miasmas.

Vetam aquí un, senyor que si fos á França, també negaria que hagi fulans. (Sobre tot, si ell no fos del govern.)

Molts dels barcelonins fugitius, havent sabut que fins companyias de lladres havian contractat *Conductoras* y que ab elles s' emportavan tot lo parament d' un pis; s' han alarmat creyent que al tornar á casa seva 'l trovarian sense un moble, ni una pessa de roba.

Nosaltres debem tranquil·lisarlos, dient que aquells sou lladres al por mayor, y que no s' dedicen mes, que aquests pisos.

Sense aquells, hi ha altres lladres al por menor, que d' allà ahont roban, no s' emportan mes que una cosa ó altra, pero may tot lo del pis.

Com son tants los pisos que han quedat sols, los robos menudejan.

Entre lo que molts dels que han fugit se vanen vèndrer pera poder marxar, y lo que 'ls han robat mentre han sigut fora, 's trovarán, com si 'ls ataques una nova febre. Si allavors se móren podrán ben dir, que han fet net.

Los montpensieristas estan preparats per donar lo cop aixís que s' en vaji la febre.

Peste per peste, es preferible la de la febre, á la de Montpensier.

Recomanem donchs á tothom, que treballi força perque no s' mogui d' entre nosaltres la febre amarilla.

Mister Hume està ja á punt para sortir á fer la competència al senyor Ramis.

No li falta mes, que un Lluís Carreras,

REPICHIS.

Método que segueix un acreedor quant vó algun ingles á molestarlo:

—Deu la quart, Francisca, diu aqueix á la criada, aixís que arriba: venia á veurer al Senyor Pepet per arreglar aquell comptet...

—Bé, si senyor: pero com ara li ha agafat un mal de cap fort y dolor als ronyons, no sé si 'l podrá rebre, ho vaig á veurer...

—Ah! no no donchs; no 'l molesti... ja tornaré un altre rato. Y gira l' ingles la esquena y futg, tot tapançe lo nas, per por d' olorar al gun miasma.

Un jugador filosóf feya las següents reflexions sobre la epidèmia.

—Nada, deya, la febre no es mes que una rifa ahont tots estém asentats: hi ha tants billets quants son los habitans de Barcelona, y cada dia se fan 20 ó 30 sorts. Se diferencia de las altres en que aixís com en aquelles tothom voldria tréurer, en aquesta tots miran com se 'n podrán escapar. Per ara 'ls barris mes

afortunats son Barceloneta, Sant Culpat y fravessias del carrer de la Princesa. Tots hi estem esposats; desgraciad de qui ho encerta. Cada dia 'l diari porta la llista dels que han tret. ¿Els sembla si ho endevinava?

—No repara Senyor Felip quin aspecte mes trist presenta Barcelona?

—Si senyor, no me 'n parli; aixó es lo qui ha fet que la enfermetat presques peu. Ha entrat un pànic à la gent veyent que tothom marxa...

—¡Oh! Y encara tenim sort d' una cosa.

—De qué?

—De que entre la gent se n' han anat quasi tots los metges.

—Vol dir?

—Vaya! ¡Altre peu haguera pres si ells s' arriban à quedar?

Los progresistas totas se las pensan: L' altre dia deya à un:

—Home; ja que ets tant liberal, com es que aprobas la marxa del govern què ab la nova llei de impremta reprimeix la llibertat y li posa trabas.

—Lo de posarli trabas, me respongué, es segurament per ferla anar mes aleganta. Las modes s' han de seguir.

—Es veritat vaig dir jo: Ja no foren progresistas.

—¿Mamá que son miasmas?...

—Papa-dinero, noy, papa-dinero.

PIGRAMA.

Aquest noy, deya un à una,
es de vosté y en Pascual?
Y ella, veent que 'l marit hi era,
vá respondre: es natural.

LA VIDA DE SIMON DÓRMIS.

SONET.

Me desperto à las déu, y 'm fregó 'ls ulls;
Aixis que m' hi veig bé, faig dos badalls;
Me poso un mitxó sol, ab molts treballs,
Y, ans del segon, m' hi tombo, sentint trulls.

Pensant en feyna fer, me sento bulls;
Estiro los méus brassos com buscalls,
Y 'm van los polsos com à cop de malls,
Quan ja de remullarm' sento murmulls.

Llavors, per forsa, faig dos capsgirells,
Depressa 'm vaig vestint, tement perills;
Recordo als pobres pares que son vells.

Me fisco en que han de viurer los meus fills,...
Pero 'm vaig adormint, pensant en ells,
Y passo 'l dia al cau, com los cunills.

PERE PAU.

AUCA DE NAPOLEON III.

CONTINUACIÓ.

- 8 Com que 'l nas li feya nosa
ensopega en una cosa.
- 9 Era un sedás, que en 'ssent gran,
se li va tornar Sedán,
- 10 Se fà, perque se li noti,
porquerias al bigotí.
- 11 Veyent que 'l pel ja li munta
s' hi comensa à fe una punta
- 12 L' endema, pugas no pugas,
ja n' hi havia fetas dugas.
- 13 Aixis que ab bigotí 's mira
fa 'l politich y conspira.

- 14 Per mirar si heu una ganga
fins ha armat una bullanga.
- 15 Com que 's veu que 'n tindrà un tip
me 'l agafa Lluís Felip.
- 16 Perque no fasst 'l reclam
l' ha fancat al castell de Ham
- 17 Tot lo dia allí barrina
si en un plan per fugir atina.
- 18 Posa lo seu plan en obra
disfréssantse de manobra.
- 19 Entre altres combinacions
trova 'l traginar taulons.
- 20 Possantse un tauló à la cara
passa que ningú al reparà.
- 21 Un cop fora del castell
fúgen lo manobra y ell.
- 22 Havent estat junts tants anys
eran d' allò mes companys.
- 23 Passan, pe 'l que puga ser,
la nit dalt de un garrofer.
- 24 Per có es que després l' estrofa
ha dit tanta de garrofa.
- 25 Fuig després à salt de mata
sens ni pendrer xocolata.
- 26 Aixís que à un poblet arriban
senten que 'ls budells los tibam.

(Seguirà.)

paciós local, biblioteca, saló de sessions, cafè y
billar.

Donem, donchs, la enhorabona à tots quants
han contribut à tal solemnitat, y *La Campana de Gracia* per celebrarla també toca à fiesta.

CHARADA.

La primera dice el sabio

Y la segunda el sofista;

La tercera Juan Batista,

Si no niega abriendo el labio.

La cuarta la puedo hacer

Cón quién tenga mi bolsillo

Y mi todo será un brillo

Que el pelo debe tener.

Las solucions, en lo pròximo número.

Solucions à las Xaradas del número anterior.

I.

Ben plantada, guapa, y fina,
Com es la meva estimada,
Me fà encertar la Xarada
Perque 's diu: La CA-RO-LI-NA.

II.

Es l' aterrador fantasma
Que avuy espanta à tothom,
Y 'm fà pór com lo seu nom
La xarada que diu: —MI-AS-MA.

MAPA COMICO POLITICO

DE EUROPA PARA 1870.

perfectamente delineado, siendo representados los países por figuras alegóricas que caracterizan los distintos estados de Europa.

INGLATERRA nislada, rabià de ira al ver la cara que le pone la mal sometida IRLANDA; ESPAÑA medita vacilando entre ponerse el gorro frigio ó la corona regia; PORTUGAL se impacienta, esperando la resolución de su vecina; FRANCIA, desmapleonzada rechaza la invasió de PRUSIA, que le tiene un pié encima, otro molestando à Italia, aplasta con su peso al Austria ecpisa à toda Alemania, echa mano à Bélgica está à punto de oprimir entre ambas piernas à Suiza y brota soldados por todas partes. ITALIA ha cubierto con el fletro del bersagliere su cabeza, que aun ayer ostentaba la tiara pontificia. CORCEGA y CERDEÑA en forma de chiquillo caltejero se ríen de sí mismas preguntándose quien va à ser su dueño. DINAMARCA cuyos piés se han hundido en el Holstein, espera con brio recobrar el movimiento que ha perdido. LA TURQUIA EUROPEA, se despierta con el peso de los que tiene encima, LA TURQUIA ASIATICA summa y sueña perezosamente recostada. SUECIA da saltos de pantera. RUSIA es el coco que viene à llevarse à los muchachos que no son buenos.

Forma este precioso mapa un gran pliego marquilla colorida y védese al infimo precio de 2 reales.

PLANO DE PARIS

Y SUS ALREDEDORES.

con las fortificaciones de defensa actual.

Con este detallado mapa à la vista, podrán seguirse fácilmente las operaciones del ejército sitiador y sitiado en Paris.

Forma un pliego marca fólio regular colorido y védese al infimo precio de UN real.

Todo el mundo conoce la necesidad de adquirir en los actuales momentos los medios para combatir la enfermedad reincidente; à este fin creyendo prestar un servicio à la humanidad, nos hemos proporcionado los desinfectantes que recomiendan la Junta de Sanidad y los primeros profesores del arte medicinal, desinfectantes que podemos asegurar no ser sollicitados en manera alguna.

En la Rambla del Centro, núm. 20, librería de Lopez, se hallan de venta.

Paquetes de Cloruro de Cal, de peso 1 libra, à 1 real. Botellas del anti-pestilencial ácido férrico a 8, 16 y 20 reales.

La explicación de la manera de usarlos se encuentra en los mismos paquetes y botellas.

Impronta de la V. e H. de Gaspar.-Ataulfo, 14

J. Lopez, editor.